

Toplantı : 18 CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 899

**17 Mayıs 1977 Tarihinde Trablusgarp'ta İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi Arasında Türkiye - Libya Ortak Gemi İnşa ve Onarım Şirketi Kurulması Hakkında Anlaşma'nın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısının Millet Meclisince Kabul Olunan Metni ve Cumhuriyet Senatosu Bayındırlık, Ulaştırma ve İmar - İskân ve Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonları Raporları.
(M. Meclisi : 1/134; C. Senatosu : 1/619)**

(Not : M. Meclisi S. Sayısı : 251)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 1735*

29.1.1979

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisi'nin 23.1.1979 tarihli 38 nci Birleşiminde görüşülerek açık oyla kabul edilen, 17 Mayıs 1977 tarihinde Trablusgarp'da imzalanan «Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi Arasında Türkiye - Libya Ortak Gemi İnşa ve Onarım Şirketi Kurulması Hakkında Anlaşma» nun Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

*Cahit Karakaş
Millet Meclisi Başkanı*

Not : Bu tasarı 2.5.1978 tarihinde Başkanlıkça İlk komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 18. 23 . 1 . 1979 tarihli 37 ve 38 nci birleşimlerinde görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 251)

*TC
Başbakanlık
Kanunlar ve Kararlar Tetkik Dairesi
Başkanlığı
Sayı : 101-249/04004*

28 . 4 . 1978

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı 2 . 4 . 1978 tarihinde kararlaştırılan, «17 Mayıs 1977 tarihinde Trablusgarp'ta imzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi Arasında Türkiye - Libya Ortak Gemi İnşa ve Onarım Şirketi kurulması hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı» ile gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

*Bülent Ecevit
Başbakan*

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE LİBYA ARAP HALK SOSYALİST CEMAHİRİYESİ ARASINDA TÜRKİYE - LİBYA ORTAK GEMİ YAPIM VE ONARIM ŞİRKETİ KURULMASI HAKKINDAKİ AN- LAŞMANIN UYGUN BULUNMASINA DAİR KANUN GEREKÇESİ

Libya ile olan ikili ilişkilerimiz özellikle 2 - 6 Ocak 1975 tarihlerinde Libya Başbakanı Ekselans Jalloud ve beraberindeki heyetin ülkemizi ziyaretleri ile daha geniş bir düzeyde gelişme göstermiş ve politik ilişkilerimiz dışında ekonomik, ticari ve geniş kapsamlı bir hüviyet kazanmıştır.

Her iki Hükümet başkanlığınca 5 Ocak 1975 tarihinde imzalanan iki anlaşma ve bir protokol gereği olarak iki ülke yetkili temsilcilerininin 24 - 30.5.1975'te Ankara, 26 - 29 Ocak 1976'da Tripoli, 4 - 7.4.1977'de Ankara'da ve 1 - 7 Mayıs 1977'de Tripoli'de yaptığı müzakereler sonucunda 17 Mayıs 1977 tarihinde Tripoli'de Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi Deniz Ulaştırma Sekreteri Mansur Muhammed Bedr tarafından «Türkiye - Libya Ortak Gemi Yapım ve Onarım Şirketi» kurulması hakkında anlaşma imzalanmıştır.

Anlaşma Türkiye - Libya arasında Türkiye - Libya Ortak Gemi Yapım ve Onarım Şirketi adı altında merkezi Tripoli'de ve sermayesi 40 milyon ABD doları (Kurulacak tersane hakkında yapılacak etüt ve bu etüdün iştirakçi devletler tarafından kıymetlendirilmesi sonucuna bağlı olarak 40 milyon dolar olarak gösterilen sermaye miktarı yeniden tayin ve tespit edilecektir.) olan bir şirketin kurulmasının gerçekleştirilmesi amacını taşımakta ve her iki ülke yasalarının gerektirdiği özel hükümlerin uygulanmasını sağlamak amacı ile şirket Anasözleşmesi ve eklerinin uygulanmasına ilişkin olarak doğabilecek anlaşmazlıkları giderici çözüm yollarını kapsayan 2 protokol anlaşmanın tamamlayıcı parçası olarak anlaşma ile bir bütün teşkil edecek şekilde düzenlenmiş bulunmaktadır.

Sermaye eşit oranda iki ülke arasında paylaşılmakta ve her iki ülke haiz olduğu katılma hakkının % 51'ini kendi kamu kuruluşlarına devredebileceği, % 49'unun ise kendi uyuşundaki gerçek ve tüzelkişilerden her biri lehine bu paylarının % 10'unu aşmamak kaydıyla feragat edebileceği hükmü yer almıştır.

Anlaşmada belirlenen tasfiye işlemlerinin dışında, elkoyma ve devletleştirme yapılmayacağı yargı organı kararı olmaksızın resen haciz konmayacağını ve mükerrer vergilendirme ve tersanenin gelişmesini teşvik ve faaliyet sahası gözetilerek vergi muafıkları tanınması hakkında taahhütleri kapsayan maddeler yer almakta, denetim ve yönetim ile ilgili genel hükümler ve şirketin sermayesinin ödenmesi şekli, şirketin borçlanmasında kefalet durumu gösterilmiş, bu konuları düzenleyen şirket anasözleşmesi (1 No. lu protokol) da bu anaçerçeve içerisinde düzenlenmiş bulunmaktadır.

Tersanenin çalışmasından temin edilecek kazançtan döviz olarak % 50 oranında yararlanılması öngörülerek hazırlanan bu anlaşmada, kurulacak şirket merkezi Tripoli'de olacak, yönetim ve denetimde de sermayede olduğu gibi eşitlik ilkesi temel alınmıştır.

Ancak, kurulacak tersanenin etüdü, ve ilk üç yıllık yönetimi Türk tarafına verilmiştir. Bu suretle kurulacak tersanenin ebadı, lüzumlu ilk yatırımı miktarı daha ziyade Türk tarafı insiyatifine bırakılmış olmakta ve tersanenin kurulması ile ilk işletmeye alınması ve yönetimi Türk tarafınca gerçekleştirilecektir.

Libya, deniz ticaret filosunu genişletmekte ve bilhassa tanker filosunu süratle geliştirmekte olmasına rağmen hiç bir gemi yapım ve onarım tesisine sahip bulunmamaktadır. Buna ilaveten, gemi inşa ve onarımı alanında yetmişmiş personele de sahip değildir.

Mevcut gemilerinin tamir ve bakımlarını Libya dışındaki, bilhassa Malta, yabancı tersanelerde yaptırmaktadır.

Bu anlaşma ile kurulacak şirket, Libya'nın ilk tersanesini kurup işletecektir. Gemi dışında tersane, faaliyetlerini kara tesislerine de iş yaparak yürütebilecektir.

Yukarıdaki gerçeklerin ışığı altında bu anlaşma ile sağlanacak avantajları şöyle sıralamak mümkündür.

1. Kurulacak şirketin bir süreden sonra kâr getireceği beklenmektedir.
2. Libya'nın sahip olmayı çok arzuladığı bir tersaneyi Türklerle birlikte ve bilhassa teknik yardımı ile gerçekleştirmesi memleketlerimiz arasındaki diğer münasebetlere olumlu etkisi olacaktır.
3. Her iki ülke arasındaki yakınlaşma ve işbirliğini kuvvetlendirecektir.
4. Ülkemizle Libya arasında, müşterek tersanenin kurulması, ticari ilişkilerimizi artıracaktır.
5. Kurulacak şirketin üst seviye yöneticileri ve bilhassa tersane işçilerinin çoğunun Türk işçisi olmasıyla, yurt dışında istihdam olanağı yaratılmış olacaktır.

CUMHURİYET SENATOSU
GENEL SEKRETERLİĞİ

Kanunlar Müdürlüğü

1 . 2 . 1979

TASARI VEYA TEKLİFİN

Sıra Sayısı
M. M. C. S.

Ö Z E T İ

251 17 Mayıs 1977 Tarihinde Trablusgarp'da İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi Arasında Türkiye - Libya Ortak Gemi İnşa ve Onarım Şirketi Kurulması Hakkında Anlaşma'nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı.

MİLLET MECLİSİNDE KALDIĞI SÜRE : 3 Aydan fazla

CUMHURİYET SENATOSUNDA KALACAĞI SÜRE : 3 ay

SÜRENİN BİTİŞ TARİHİ : 30 Nisan 1979

TASARI VEYA TEKLİFİN HAVALA EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR, TANINAN SÜRE (Gün)

1. Bayındırlık, Ulaştırma ve İm. - İsk. Kom. (1 Hafta)
 2. Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Kom. (1 Hafta)
- Gündeme
22 . 2 . 1979

Bayındırlık, Ulaştırma ve İmar - İskân Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu

Bayındırlık, Ulaştırma ve İmar İskân Komisyonu

5 . 2 . 1979

Esas No. : 1/619

Karar No. : 7

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

Millet Meclisinin 23.1.1979 tarihli 38 nci Birleşiminde görüşülerek açık oyla kabul edilen, 17 Mayıs 1977 Tarihinde Trablusgarp'ta İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi Arasında Türkiye - Libya Ortak Gemi İnşa ve Onarım Şirketi Kurulması Hakkında Anlaşma'nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı, ilgili Bakanlıklar temsilcilerinin iştirakleriyle Komisyonumuzda tetkik ve müzakere edildi.

Kanun tasarısının gerekçesinde de arz ve izah edildiği gibi, Dost ve Kardeş Libya ile Ülkemiz arasında gün geçtikçe her bakımda ve her iki dost ülke yararına yeni yeni anlaşmalar ve yakınlaşmalar devam etmektedir. Her iki ülke için çok olumlu bir gelişimdir. 17 Mayıs 1977 tarihinde Tripoli'de Türkiye - Libya Ortak Gemi İnşa ve Onarım Şirketi kurulması bunlardan birisidir. Anlaşmada da anlaşılacağı gibi, bu anlaşmayla Türkiye ile Libya için çok yararlı oluşumlar sağlayacağından, Komisyonumuz:

Millet Meclisi Genel Kurulunca kabul edilen metnin aynen kabulüne,

Havalesi gereğince; Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere, Yüksek Başkanlığa sunulmasına karar vermiştir.

Başkan
Erzurum
Hilmi Nalbantoğlu

Sözcü
Kırklareli
Beyti Arda

Kâtip
Balıkesir
Raif Eriş
Toplantıda bulunamadı

Üye
Tabii Üye
Ekrem Acuner
Toplantıda bulunamadı

Üye
Çorum
Abdullah Ercan

Üye
Muğla
Haldun Mentешеoğlu

Üye
C. Bşk. S. Üye
Şerif Tüten

Üye
Rize
Talât Doğan

Üye
Tabii Üye
Vehbi Ersü
Toplantıda bulunamadı

Üye
Niğde
Ergun Özkan
Toplantıda bulunamadı

Üye
Malatya
Süleyman Efe

Üye
Muş
İsmail İlhan

Üye
Samsun
Refet Rendeçi
Toplantıda bulunamadı

Üye
Çorum
Safa Yalçuk

Dışişleri, Turizm ve Tanıtma Komisyonu Raporu

Cumhuriyet Senatosu
Dışişleri, Turizm ve Tanıtma
Komisyonu
Esas No. : 1/619
Karar No. : 5

21 . 2 . 1979

Cumhuriyet Senatosu Yüksek Başkanlığına

Millet Meclisinin 23 . 1 . 1979 Tarihli 38 nci Birleşiminde görüşülerek açık oyla kabul edilen, 17 Mayıs 1977 Tarihinde Trablusgarp'da İmzalanan «Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi Arasında Türkiye - Libya Ortak Gemi İnşa ve Onarım Şirketi Kurulması Hakkında Anlaşma»nın onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı, ilgili Dışişleri, Ulaştırma, Sanayi ve Teknoloji Bakanlıklarının temsilcilerinin de katılımıyla komisyonumuzca görüşülmüştür.

Tasarının gerekçesinde de görüldüğü gibi, Libya ile ülkemiz arasında politik gelişmelerin yanısıra ekonomik ve ticari gelişmeleri de artırmak ve ülkemiz yararına olumlu neticeler almak gayesi ile her iki ülkenin temsilcileri 17 Mayıs 1977 tarihinde Tripoli'de Türkiye - Libya Ortak Gemi İnşa ve Onarım Şirketi kurulması için bir anlaşma imzalamışlardır.

Her iki ülke yararına kurulacak olan bu şirketin merkezi Tripoli'de ve 40 milyon ABD doları eşit sermayeli, yönetim ve denetimde ortak bir şirket olmaktadır. Bu anlaşma ile kurulacak şirket, Libya'nın ilk teranesini kurup işletecektir. Gemi dışında tersane, faaliyetlerini kara tesislerine de iş yaparak yürütebilecektir.

Bu gerekçelerle hazırlanan yasa tasarısının 1, 2, 3 ncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa Saygı ile sunulur.

Bu Kanunda
Başkan ve Sözcü
Samsun
Ziya Gökalp Mülâyim

Kâtip
Edirne
Süleyman Sırrı Ergun

Başkanvekili
Tabii Üye
Selâhattin Özgür
Toplantıda Bulunamadı

Üye
Ankara
Uğur Alacakaptan
Toplantıda Bulunamadı

Üye
İstanbul
Besim Üstünel

Üye
Ankara
Ergün Ertem

Üye
İzmir
Şeref Bakşık

Üye
Ankara
Atıf Benderliođlu

Üye
Giresun
Hayrettin Erkmn
Toplantıda Bulunamadı

Üye
İstanbul
1 nci Mad. Hakkında Söz
Hakkım Mahfuzdur
Erdođan Adalı

Üye
Manisa
Oral Karaosmanođlu
Söz Hakkım Mahfuzdur

Üye
Çorum
Safa Yalçuk
Toplantıda Bulunamadı

Üye
Cumhurbaşkanınca Seçilen Üye
Söz Hakkım Mahfuzdur
Metin Toker

Üye
Tabii Üye
Ahmet Yıldız

Üye
Tekirdađ
Orhan Öztrak

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

17 Mayıs 1977 Tarihinde Trablusgarp'ta İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi Arasında Türkiye - Libya Ortak Gemi İnşa ve Onarım Şirketi Kurulması Hakkında Anlaşma'nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 17 Mayıs 1977 tarihinde Trablusgarp'ta imzalanan «Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi Arasında Türkiye - Libya Ortak Gemi İnşa ve Onarım Şirketi Kurulması Hakkında Anlaşma»nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun, Resmi Gazete'de neşri tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

17 Mayıs 1977 Tarihinde Trablusgarp'ta İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi Arasında Türkiye - Libya Ortak Gemi İnşa ve Onarım Şirketi Kurulması Hakkında Anlaşma'nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 17 Mayıs 1977 tarihinde Trablusgarp'ta imzalanan «Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi Arasında Türkiye - Libya Ortak Gemi İnşa ve Onarım Şirketi Kurulması Hakkında Anlaşma»nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun, Resmi Gazete'de neşri tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

**BAYINDIRLIK, ULAŞTIRMA VE İMAR - İSKÂN
KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN**

*17 Mayıs 1977 Tarihinde Trablusgarp'ta İmzalanan
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Halk
Sosyalist Cemahiriyesi Arasında Türkiye - Libya Or-
tak Gemi İnşa ve Onarım Şirketi Kurulması Hakkın-
da Anlaşma'nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna
Dair Kanun Tasarısı*

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

**DIŞİŞLERİ, TURİZM VE TANITMA KOMİS-
YONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN**

*17 Mayıs 1977 Tarihinde Trablusgarp'ta İmzalanan
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Libya Arap Halk
Sosyalist Cemahiriyesi Arasında Türkiye - Libya Or-
tak Gemi İnşa ve Onarım Şirketi Kurulması Hakkın-
da Anlaşma'nın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna
Dair Kanun Tasarısı*

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE LİBYA ARAP HALK SOSYALİST CEMAHİRİYESİ
ARASINDA TÜRKİYE - LİBYA ORTAK GEMİ İNŞA VE ONARIM ŞİRKETİ KURULMASI
HAKKINDA ANLAŞMA
BÖLÜM - I

Tanımlamalar :

Madde : 1

Bu Anlaşma ve eklerinde geçen aşağıdaki ifadeler, karşılığında gösterilen manaları ifade edecektir :

1. «Şirket», Gemi İnşa ve Onarımı için Libya - Türkiye Şirketi demektir.
2. «Anlaşma», Şirketin kurulması ile ilgili bu anlaşma demektir.
3. «Taahhüt edilen sermaye», Şirketin ortakları tarafından sahip olunan toplam hisse ve cüzleri demektir.

BÖLÜM : II

Kuruluş ve Gayeler :

Madde : 2

Türkiye - Libya Gemi İnşa ve Tamir Şirketi adı altında ortak bir proje tesis edilecektir. Şirketin gayesi, her türlü gemi ve diğer deniz vasıtalarının inşası, onarımı ve bakımı ile ilgili işleri yapmaktır.

Bu gayeyi gerçekleştirmek için kurulacak tersanenin LAHSC'deki yerinin tayini, kapasitesi, evsafı ile muhtemel inkişafı hususunda yaptırılacak olan araştırma ve etüt sonucunun, her iki devletçe değerlendirilmesini müteakip Şirketin statüsü düzenlenip, gerekli sözleşme imzalanacaktır.

Madde : 3

Bu Anlaşmada açıklık bulunmayan hususlarda, Anlaşmanın temel prensipleri ve hükümleri çerçevesinde LAHSC mevzuatı uygulanacaktır.

Madde : 4

Şirket, gayelerinin tahakkuku için tüzelkişiliği haiz olacaktır.

Amaçlarını yerine getirmek gayesiyle Şirket, lüzumlu gördüğü bina, atölye, fabrika, açık sahalar, yüzen havuzlar, kuru doklar, iskele ve rıhtımlar, elektrik, su, hava, oksijen, asetilen ve bütün vesair merkez ve tesisleri ve her türlü gemi inşaatı ve onarımı için lüzumlu malzeme, araç ve gereçleri satınalabilir, kiralayabilir, inşa eder veya ettirebilir.

Madde : 5

Şirket, gayelerinin tahakkuku maksadı ile, her iki devletten herhangi birinde tali şirketler kurulabilir.

Şirket, işbu Anlaşmada yer alan hükümler veya diğer hükümler arasında seçeceği ve tali şirketlere tatbik edilecek kaideleri belirten yeni bir anlaşma aktedecektir. Ancak, her halükârda, bu tali şirketlere ait sermayenin ekseriyetine Şirket tarafından sahip olunacaktır.

Madde : 6

Şirket, ikamet mahallinin tabiiyetinde olacak ve diğer devletin topraklarında çalışma hakkını haiz olacaktır. Gerek avantaj ve gerek kolaylıklar bakımından Şirket, her iki devletin topraklarında milli şirketlere gösterilen destek, himaye ve tercihten yararlanacaktır.

Madde : 7

Şirket faaliyetlerini kâra matuf ticari esaslara göre yürütecektir.

BÖLÜM - III

Şirketin Sermayesi :

Madde : 8

Şirkete iştirak hakkı, iştirakçi iki devlete münhasırdır. Bu iki devlet hisse hakkını kullanmak maksadı ile temsil yetkilerini genel kaidelere göre kendisine ait herhangi bir teşkilat veya şirkete verebilir.

İştirakçi devletlerden herhangi biri hisselerinin bir kısmını vatandaşlarının menfaatine tahsis etmek hakkını haizdir. Ancak, tahsis edilen hisselerin oranı devletin kendisine tahsis edilen hisselerin % 49'unu aşamaz ve her bir şahsın sahip olabileceği hisse miktarı da tahsis olunan hisse toplamının % 10'undan fazla olamaz. Devlet, kendisi ile Şirkete iştirak edecek vatandaşları arasındaki ilişkileri kendisinin uygun göreceği şekilde düzenler ve sözkonusu düzenleme bu Anlaşma kaidelerine aykırı olamaz.

İştirakçi iki devletten herhangi birinin tabiiyetini taşıyan herhangi bir kuruluş, teşkilat veya şirket, sermayesinin yarısından fazlası sözkonusu devlete ait olmadıkça, Şirkette hisse sahibi olamaz.

Madde : 9

Her iki Devlet, Şirketin sermayesine aralarında kararlaştıracakları oranda iştirak edeceklerdir.

Madde : 10

Şirket hisseleri nama muharrer olup, iştirakçi devletlerin veya vatandaşlarının sahip oldukları hisseler, sadece şirket statüsü şartlarına göre, aynı devletin vatandaşları arasında transfer edilebilir.

Şayet hisselerin mülkiyeti üye devletlerden birinin vatandaşı olmayan bir kimseye gerek veraset ve gerek vasiyet yolu ile intikal eder ise, ölenin hükümeti ya bunu kendi hesabına satınalacak, ya da varisler namına kendi vatandaşlarına satacaktır.

BÖLÜM - IV

Muafiyet ve Kolaylıklar :

Madde : 11

Şirketin merkezinin bulunduğu devlet, Şirketi, fonlarını veya mallarını istimlâk etmemeyi veya millileştirmemeyi kabul eder. İştirakçi devletler keza, Şirket şubelerinden herhangi birini, mallarını veya bunun şubelerinin mallarını, fonlarını ve emvalini istimlâk veya millileştirmemeyi kabul eder. İkamet olunan devlet veya iştirakçi devletlerden herhangi biri, kesinleşmiş bir mahkeme kararına dayanan bir hukuki işlem olmadıkça, Şirketin fonlarına veya emvaline değer biçtiirmek veya şubelerinin fonlarını ve emvalini haczettirme yollarına resen başvuramaz ve bu yönde uygulamaya giremez.

Madde : 12

Şirket ile, gerek ikamet olunan devletteki şubeleri ve gerek diğer iştirakçi devletteki şubeleri, gayeleri ile ilgili bütün işlemlerinde, rüsum ve vergiler ile diğer bütün mali mesuliyet ve mükellefiyetlerden, tersanenin kuruluş dönemi süresince ve 2 nci maddede belirtilen amaçlara yönelik faaliyetlerde işletmeye açıldıktan itibaren ilk on sene müddetle muaf olacaktır. Bu muafiyet, sermaye taahhüdü, kuruluş, tescil ve sermaye artırımı, fesih ve tasfiye ile ilgili bütün işlemlerde aynen geçerlidir.

Bu muafiyetler, Şirkete veya şubelerine yapılan hizmetlere karşı ödenecek ücret, maaş ve harçları kapsamaz.

Madde : 13

İthal edilen malzeme ve teçhizattan hiçbiri ilgili devlet hükümetinin onayı alınmaksızın tekrar satılamaz.

Madde : 14

Şirket veya şubeleri her türlü döviz bulundurabilir ve çalışmalarını gayesine uygun olarak herhangi bir para cinsinden hesap açabilir.

İştirakçi devletler, kendi iç mevzuatlarının gerekli kıldığı formaliteler ve uluslararası anlaşmalar çerçevesinde, Şirket veya şubelerine borçlanmayı ve yatırım dahil fonların transferini garantileyecek izni sağlamayı taahhüt ederler.

BÖLÜM : V

Çalışanlar :

Madde : 15

Şirkette çalışacakların seçimi, işin mahiyetinin icabettirdiği tahsil, ehliyet ve mesleki yetenek esasına göre yapılacaktır.

Madde : 16

İştirakçi devletlerden her biri, Şirket ve şubelerinde çalışanlara kamu düzeni, güvenlik ve genel sağlık hususları saklı kalmak kaydıyla gerekli giriş, ikamet ve çalışma izinlerini vermeyi taahhüt eder.

BÖLÜM - VI

Denetim :

Madde : 17

Yönetim Kurulu, Şirketin faaliyetleri ve mali durumu hakkındaki yıllık raporunu Genel Kurula arz edecektir.

Madde : 18

Faaliyetlerini tatbik ve genel politikasını planlarken, Şirket, Genel Kurulunun direktif ve mütalaalarını gözönünde tutacaktır.

BÖLÜM - VII

Genel Hükümler :

Madde : 19

İştirakçi devletlerden her biri, Şirketin kuruluşu esnasında taahhüt edilen sermaye hisseleri değerinin % 25'ini yatıracaktır. Keza her biri, bakiyeyi Genel Kurul tarafından verilen direktife göre ödeyecektir. Ancak bu tediye, devletin ödeme emirlerini aldığı tarihten itibaren iki ay içerisinde yapılmalıdır.

İştirakçi devlet, şirkete iştirak eden vatandaşlarının taahhütlerini yerine getirmelerini garanti edecektir.

Madde : 20

İki iştirakçi devlet, münferiden veya müştereken, ülkelerinde cari hukuki usuller çerçevesinde şirketçe yapılan herhangi bir istikrazı garanti edeceklerdir.

İki iştirakçi devlet, şirkete gayeleri ile ilgili işlerinde her türlü kolaylığı sağlamayı ve bu yolda her türlü imkânı kullanmayı taahhüt eder.

Madde : 21

Bu anlaşmanın tefsiri, tatbiki veya uygulanması ile ilgili olarak iştirakçi devletlerin hükümetleri arasında çıkacak herhangi bir uyuşmazlık, şirket anasözleşmesi ile birlikte taraflarca düzenlenecek (tahkimname şartlarına) uygun olarak çözümlenecektir.

BÖLÜM - VIII

Nihai Hükümler :

Madde : 22

Bu anlaşma hükümleri, şirketin kurulmasından itibaren 30 yıl sürede geçerlidir. Bu anlaşma ilgili taraflarca yenilenebilir.

Madde : 23

Bu anlaşma her iki devletin kendi mevzuatlarıncı onaylandıktan sonra, onay belgelerinin teati edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Madde : 24

Bu anlaşmada yapılacak değiştiriler, Anlaşmanın akdinde izlenen usule tabidir.

Madde : 25

Bu Anlaşma 25 maddeden ibarettir.

İşbu Anlaşma, her ikisi de eşit ölçüde muteber olmak üzere, Türkçe ve Arapça dillerinde ikişer nüsha halinde, 29 Cemaziyülevvel 1397 tarihine tekabül eden 17 Mayıs 1977 tarihinde, Trablusgarp'ta tanzim ve imza kılınmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti Adına
İhsan Sabri Çağlayangil
Dışişleri Bakanı

Libya Arap Halk Sosyalist
Cemahiriyesi Adına
Mansur Muhammed Bedr
Deniz Ulaştırma Sekreteri

LIBYA - TÜRKİYE ORTAK GEMİ İNŞA VE ONARIM ŞİRKETİ KURULMASI HAKKINDAKİ ANLAŞMAYA EK ŞİRKET ANASÖZLEŞMESİ

BÖLÜM - I

Şirketin Kuruluşu :

Madde : 1

«Libya - Türkiye Gemi İnşa ve Onarım Şirketi» adı altında bir Libya - Türkiye Ortak Şirketi kurulacaktır.

Madde : 2

Şirketin merkezi ve hukuki yeri, Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi'nde olacaktır.

Yönetim Kurulu, Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi'nde veya Türkiye Cumhuriyetinde ya da başka bir memlekette, şubeler, acentalıklar, veya ofisler tesis edebilir.

Madde : 3

Şirket, hükmi şahsiyete ve idari ve mali bağımsızlığa sahip bulunup, faaliyetini kâr gayesine müstenit ticari esaslara göre yürütecektir.

Madde : 4

Şirket, Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi milliyetini haiz olacak, Anlaşma ve bu Anasözleşmede açıklık bulunmayan hususlarda Libya mevzuatına tabi olacaktır.

Madde : 5

Şirketin süresi, hukuki kuruluş tarihinden başlamak üzere, «30» yıldır. İştirakçi iki devletin kararı ile şirketin süresi uzatılabilir veya şirket, tespit edilen süreden önce fesh edilebilir.

Madde : 6

Şirketin gayesi, muhtelif tip gemilerin ve diğer deniz vasıtalarının inşa, tadil, tamir ve bakımlarıyla ilgili her türlü faaliyette bulunmaktır.

Şirket, artan gücünü başka sahalarda kullanabilir.

Madde : 7

Gayesine erişmek için, şirket, özellikle aşağıdaki faaliyetlerde bulunabilir :

1. Gayesine ulaşabilmek için lüzumlu emlak, atelye, fabrika, depo, ambar, sabit ve yüzer rıhtımlar, sabit veya yüzer havuzlar, dalgakıranlar inşa edebilir ve ettirebilir, satın alabilir, satabilir, kiralayabilir veya kullanabilir.

2. Basınçlı hava, oksijen, asetilen, karbondioksit, butan v.s. gibi sınai gazlar imal edilebilir.

3. Kuyular ve su kanalları açılabilir.

4. Malzeme, tesis, teçhizat, takım ve diğer lüzumlu gereçleri satınalabilir veya imal edebilir.

5. Gayesiyle ilgili ithal ve ihracat muamelelerini yürütebilir.

6. Anlaşmanın 5 nci maddesi hükümleri dairesinde, gayesine ulaşmak için, Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesinde veya Türkiye'de tali şirketler kurulabilir.

7. Personel için eğitim merkezleri tesis edilebilir.

8. Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi'nde veya herhangi bir yerde, kendi faaliyetine benzer faaliyette bulunan şirketler veya kuruluşlara iştirak edebilir veya işbirliği yapabilir.
9. Gayesine erişmeye yardımcı olacak diğer benzer işleri yapabilir.

BÖLÜM : II

Şirketin Sermayesi :

Madde : 8

1. Şirketin itibari sermayesi US \$ 40 000 000 (Kırk milyon Amerikan Doları) olacaktır. Herbiri, US \$ 1 000 (bin Dolar) değerinde 40 000 hisseye bölünecektir.
2. Şirketin itibari sermayesi, iştirakçi devletlere % 50'şer nisbetinde tahsis edilmiş olup, Türkiye Cumhuriyeti % 50 (yüzde elli), Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi % 50 (yüzde elli) hisseye sahip olacaktır.
3. Herbir iştirakçi devlet, bu ortaklıktaki haklarını, herhangi bir kuruluş, teşekkül veya şirkete kullanabilir.
4. İştirakçi devletlerden herbiri, taahhüt ettikleri sermayenin % 25'ini, şirketin kuruluşunda ödeyeceklerdir.
Bu ödeme, ödeme talebinin alındığı tarihten itibaren, bir ay zarfında yapılacaktır.
5. Şirket ve şubeleri her türlü döviz bulundurabilirler ve herhangi bir yabancı para hesabı açtırabilirler.

Madde : 9

Genel Kurulun teklifi ve iştirakçi devletlerin tasvibi tahtında, ilk aynı itibari kıymeti haiz yeni hisse senetleri çıkarmak suretiyle, şirketin sermayesi artırılabilir. Yeni çıkarılan hisse senetleri, ilk çıkarılmış olan hisse senetlerinin tabi olduğu bütün hükümlere tabidir.

Madde : 10

Sermaye hisseleri, itibari ve bölünmez olup, bu hisseler iştirakçi devletler veya bu devletlerin tabiiyetinde olan hakiki ve hükmi şahıslardan başkaları tarafından sahip olunamaz. İştirakçi devletlerden herbiri, sahip olduğu hisseler toplamının % 49'una kadarını kendi vatandaşlarına tahsis edebilir. Şu kadar ki, hiçbir şahıs, tahsis edilen toplam hisselerin yani % 49'un % 10'undan (yüzde onundan) fazlasına sahip olamaz.

Sermayesinin çoğunluğuna, tabiiyetinde bulunduğu iştirakçi devletin sahip olmadığı herhangi bir kuruluş, teşkilat veya şirket, bu hisse senetlerine sahip olamaz.

İki iştirakçi devletten birinin, hisse senetlerine sahip olan vatandaşları, aynı devletin vatandaşı olmayanlara hisselerini devredemez.

Miras veya vasiyet yolu ile, iştirakçi devletlerin vatandaşı olmayan şahıslara hisse mülkiyetinin intikali halinde, söz konusu devlet, bu hisseleri kendisi için satınalacak veya mirasçılar hesabına kendi vatandaşlarına satacaktır.

Madde : 11

Hisse sahiplerinin sorumluluğu, ancak sahip oldukları hisselerin değeri kadar olup, bunun dışında herhangi bir sorumluluk söz konusu olmayacaktır.

Madde : 12

Hisseler veya hisse senetleri, Şirketin damgası ile damgalanmış ve yetkili kılınan şahıslarca imzalanmış, seri numaralarını haiz olarak hazırlanır. Bunlar, Libya Ticaret Kanununun 506 ncı maddesinde yazılı hususları da ihtiva eder. Hisse senetleri, üzerlerinde; kuponları, seri numarası ve hisse sayısını ihtiva edecektir.

Madde : 13

Kâr üzerinde ve bu Anasözleşmenin hükümlerine göre yapılan tasfiye neticesinde Şirketin ortaya çıkan net varlığında, hisseler eşit haklar tanınacaktır.

Madde : 14

Libya Ticaret Kanununun atıfta bulunduğu mevzuat ve şartlar dikkate alınarak, tasdik edilmiş en son bütçedeki ödenmiş sermaye miktarını geçmemek şartıyla, Genel Kurul tahvil çıkarmaya karar verebilir. Genel Kurulun bu husustaki kararı iki iştirakçi devletin tasdikinden geçmedikçe, geçerli sayılmaz.

İştirakçi devletler, kendi iç mevzuatlarının gerekli kıldığı formaliteler çerçevesinde, Şirketin yapmış olduğu borçlanmayı, tekbaşlarına veya birlikte garanti edeceklerdir.

BÖLÜM - III.

Şirket Genel Kurulu :

Madde : 15

Şirket Genel Kurulu altı üyeden teşekkül eder. İki iştirakçi devletten herbiri üçer üyeyi tayin edecektir. Mevcut her bir üye, oylamada bir oya sahiptir. Genel Kurul, bu teşekkül tarzı ile, Şirketin kurulması hakkındaki Anlaşma ve bu Anasözleşme hükümleri saklı kalmak şartıyla, hisseli şirketlerdeki hissedarlar genel kurullarının sahip olduğu yetkilere sahip olacaktır.

Anlaşma ve bu Anasözleşmeye göre, iki iştirakçi devletin veya bunlardan birinin tasdikini gerektiren kararları hariç olmak üzere, Genel Kurulun aldığı kararlar, alındığı tarihten geçerli olacaktır.

Madde : 16

Genel Kurul, Başkan tarafından yönetilir. Başkan, Kurul için bir sekreter tayin eder.

Genel Kurulun Başkanı, iştirakçi iki devletlerden biri tarafından üç senelik bir devre için tayin edilir. Müteakip üç senelik devre için, Başkan, diğer iştirakçi devlet tarafından tayin edilir.

Genel Kurulun ilk üç yıllık devresi için Başkan Libya Devleti tarafından tayin edilir. Genel Kurulun müteakip üç yıllık devresi için Başkan, Türk Devleti tarafından tayin edilecektir. Ve ilahiri

Genel Kurul, her yıl mali yıl sonunu takip eden ilk dört ay içerisinde toplantı davetiyesinde gösterilen yerde, tarih ve saatte olağan toplantısını yapar.

İştirakçi devletlerden herhangi birinin, Yönetim Kurulunun veya Murakabe Heyetinin lüzum göstermesi üzerine olağanüstü olarak toplanır.

Genel Kurulun olağan veya olağanüstü toplantılarına çağrı, Yönetim Kurulu Başkanı tarafından yapılır. Yönetim Kurulu Başkanı tarafından yapılan çağrı üzerine, iştirakçi devletler, toplantılar için temsilcilerini seçerler.

Bütün çağrılarda, toplantının tarihi, saati ve gündemi belirtilir ve tespit edilen toplantı tarihinden en az bir ay evvel taahhütlü mektupla bildirilir.

Genel Kurul, toplantılarını Şirketin merkezinde yapar.

Madde : 17

Genel Kurulun toplantıları, Kurul Başkanı dahil, üyelerinin en az üçte ikisinin katılımı halinde geçerlidir. Kararlar, mevcut üyelerin üçte iki çoğunluğunun oyları ile alınır ve oyların eşitliği halinde, Başkanın katıldığı tarafın kararı geçerli olur.

Madde : 18

Genel Kurul, toplantıya katılan üyelerinin tamamı aksine karar almadıkça, gündemde bulunmayan konuları müzakere edemez.

Madde : 19

Genel Kurulun müzakereleri ve kararları, Arapça, Türkçe ve İngilizce dillerinde olmak üzere, zabıt şeklinde, özel bir sicile geçirilir. Toplantılara katılan üyelerin bir listesi, katılmayanların da çağrıldığını gösteren çağrı mektubu ile birlikte toplantı zaptına eklenir.

Zabıt sicilleri, Genel Kurul Başkanı ve Sekreter tarafından imzalanır.

Madde : 20

Şirket Genel Kurulunun görevleri aşağıda gösterilmiştir :

- A) Şirketin genel politikasının tayini,
- B) Bütçe, bilanço, kâr ve zarar hesabının tasvibi,
- C) Yukarıda 14 ncü maddede belirtilen tahvil ihracı,
- D) 24 ncü maddenin (D) paragrafında belirtilen talimatnamelerin çıkarılması,
- E) Şirketin sermayesinin artırılması,
- F) Şirketin süresinin uzatılması veya feshi,
- G) Hisse sahiplerine dağıtılacak kârın yüzdesinin tespiti,
- H) Yönetim Kurulu Başkanı, üyeleri ve murakıplara verilecek meblağların miktarının tespiti,
- I) Hesap kontrolörlerinin tayini ve ödenecek meblağların tespiti,
- J) Tasfiye heyeti üyelerinin tayini,
- K) Kuruluş hakkındaki Anlaşmadaki hükümler saklı kalmak şartıyla, Şirketin Anasözleşmesinin tadil edilmesi,
- L) Tali şirketlerin kurulması,
- M) Şirket bütçesinde gösterilenlerin dışında yedek akçe tevziinin tasvibi,
- N) 18 ncü madde hükümleri dikkate alınarak, Genel Kurul üyelerinin Şirket faaliyetleri ile ilgili hususlar hakkındaki tekliflerinin müzakeresi, iştirakçi iki devlet tarafından tasvip edilmedikçe, yukardaki (C), (E), (F), (K), (L) ve (M) paragraflarındaki hususlar hakkındaki Genel Kurul kararları geçersizdir.

BÖLÜM - IV.

Şirket Yönetim Kurulu :

Madde : 21

Şirket, aşağıda belirtilen şekilde teşekkül eden Yönetim Kurulunca yönetilir.

A) Başkan dahil sekiz üyenin dördü Türk Devletince tayin edilir, ikisi Libya Devleti tarafından tayin edilir.

B) 1973 tarih ve 12 sayılı Kanun ve bunun uygulanması hakkındaki Tüzük hükümlerine göre tayin edilecek, şirketin iki Libya'lı işçi temsilcisi.

Yönetim Kurulunun Başkan tarafından tayin edilen bir Sekreteri bulunur.

Madde : 22

Şirketin kuruluş tarihinden başlamak üzere, işçi temsilcileri hariç, Yönetim Kurulu üyelerinin görev süreleri üç yıldır. Yönetim Kurulu üyeleri tekrar seçilebilirler.

Madde : 23

Yönetim Kurulu Başkanı Türk Devletince tayin edilecektir.

Başkanın yokluğundan, Kurul Üyeleri arasında bir Başkanvekili seçilir.

Madde : 24

Yönetim Kurulu, şirketin yönetiminden sorumludur. Bu sebeple, anlaşma, şirket anasözleşmesi ve Ticaret Kanununda açıkça belirtildiği şekilde Genel Kurul yetkisinde olan hususlar hariç olmak üzere, bütün vazifelerini ve faaliyetlerini yürütür.

Özellikle :

- a) Şirketin kurulması ve tescil ile ilgili, icab eden ilk harcamaları yapar ve anasözleşmede kendine verilen görevleri ve Ticaret Kanununa uygun olarak lüzumlu bütün işlemleri yürütür.
- b) Şirketin genel politikasını önerir.
- c) Şirketin teşkilatını tespit eder.
- d) Mali, idari ve teknik düzenlemeleri ile personelle ilgili hususlar hakkında şirketin takip edeceği yolları, Genel Kurula karar için teklif eder.
- e) Sona eren mali yıl için, şirketin faaliyetleri hakkında hazırlanan yıllık raporun ışığı altında, teklif edilen bütçe kâr ve zarar hesaplarını tasdik eder ve bunları Genel Kurulun onayına sunar.
- f) Ham madde, imalat için levazimat, teçhizat, takım ve yedek parçaların satın alma fiyatlarını tasvih eder.
- g) Personel için eğitim sistemlerini hazırlar ve şirkete lüzumlu teknisyenleri sağlar.
- h) Dava yolu ile ileri sürülen alacakları kabul veya onlardan feragat eder ve anlaşmalar akteder, uzlaşmalar yapar veya tahkime gider.
- i) Şirketin faaliyetleri ile ilgili bütün hususları takip eder. Şirketin idaresi, iş organizasyonu ve kuruluşunda güdülen gayenin gerçekleşmesine götüren bütün hususları izler.

Yönetim Kurulu, kendi üyeleri arasından, kendi görevlerinin bazılarını tevdi edeceği, komite veya komiteler teşkil edebilir. Ayrıca Başkanla veya herhangi bir üyeye görevlerinden bazılarını gördürmek üzere yetki verebilir ya da onlardan herhangi birini özel bir görevin ifası hususunda görevlendirebilir.

Madde : 25

Gerektiğinde, Başkanın veya gaybubetinde vekilinin daveti üzerine Yönetim Kurulu, şirketin merkezinde toplanır. Kurul, en az iki haftada bir toplantı yapar.

Kurul, iki üyesinin isteği ile toplantıya davet edilebilir.

Üyeleri çağrı mektubu ile gerektiği şekilde haberdar edilmek kaydıyla, Kurul, Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesinde, şirketin merkezinin dışında, herhangi bir yerde de toplantı yapabilir.

Bütün çağrılar, toplantı yeri, tarihi, saati ve gündem maddelerini havi olarak en az, tespit edilmiş olan toplantı tarihinden bir hafta evvel, taahhütlü mektupla yapılır. Acil hallerde, tespit edilmiş toplantı tarihinden en az üç gün önce telgrafla çağrıda bulunulur.

Madde : 26

Yönetim Kurulu toplantıları, Başkan veya onun yokluğunda vekili dahil olmak üzere, üyelerinin çoğunluğu hazır bulunmadıkça geçerli değildir.

Yönetim Kurulu kararları, hazır bulunan üye oylarının çoğunluğu ile alınır ve oyların eşitliği halinde Başkan veya vekilinin bulunduğu tarafın oyları üstün sayılır.

Madde : 27

Yönetim Kurulunun müzakereleri ve kararları, Arapça, Türkçe ve İngilizce dillerinde olmak üzere, zabıt şeklinde, özel bir sicile geçirilir.

Bu sicil, Başkan ve Sekreter tarafından imzalanır.

Madde : 28

Başkan, üçüncü şahıslarla olan münasebetlerde ve davacı veya davalı olarak mahkemelerde, şirketi temsil eder.

Madde : 29

Başkan veya Kurulca yetkili kılınan herhangi bir Kurul Üyesi, Şirket namına imza etmeye yetkilidir. Yönetim Kurulu, üyelerini, münferiden veya müştereken, belirli sınırlar dahilinde, Şirket namına imza etmeye yetkili kılabilir.

Madde : 30

Başkan, Yönetim Kurulu ve Genel Kurul karar ve tavsiyelerinin ifasından sorumludur.

Madde : 31

Yönetim Kurulu Başkanı aynı zamanda Şirketin Genel Müdürüdür.

Genel Müdür, Şirketin idaresinden sorumludur ve onun faaliyetlerini yürütmek zorundadır ve bilhassa :

- A) Genel Kurulun ve Yönetim Kurulunun karar ve tavsiyelerini yerine getirmek.
- B) Yönetim Kuruluna sunulacak Bütçe tahminlerini, bilanço, kâr ve zarar hesaplarını hazırlamak.
- C) Yönetim Kuruluna sunulacak işleri, detaylarını, ettikleri ve aynı şekilde incelenecek istatistikleri hazırlamak.
- D) İdari hususları yürütmek ve Şirketin işçi ve diğer personelini yönetmek.
- E) Şirket yönetmeliğinde gösterilenlerden ve Yönetim Kurulu, Genel Kurul tarafından tevdi edilmiş olanlardan başka görevlerini yerine getirmek.

Madde : 32

Kendi yetkileri dahilinde olan görevlerinin ifasından meydana gelen. Şirketin vecibelerinden. Başkan, Kurul üyeleri ve Genel Müdürün şahsi sorumluluğu yoktur.

Madde : 33

Genel Kurul; Başkan, Yönetim Kurulu üyeleri ve Genel Müdürün yıllık ikramiyelerini tespit eder.

BÖLÜM - V

Şirketin Mali Sistemi :

Madde : 34

Şirketin mali yılı, her yılın 1 Ocak tarihinde başlar ve 31 Aralık'da sona erer. İlk mali yıl, Şirketin hukuki teşekkül tarihinden başlar ve aynı yılın 31 Aralık tarihinde sona erer. Eğer bu müddet altı aydan az ise, mali yılı müteakip senenin 31 Aralık tarihine kadar devam eder.

Madde : 35

Her mali yıl sonunda Yönetim Kurulu, Şirketin alacak ve borç mevcudatını hazırlar.

Kurul, ayrıca her mali yıl için Şirketin bütçesini, kâr ve zarar hesabını ve geçen mali yıl süresince Şirket faaliyetlerini kapsayan ve Şirketin mali yıl sonunu takip eden dört ay içinde Genel Kurul toplantısında görülecek olan aynı mali yıl sonundaki Şirket mali durumunu belirleyen Yönetim Kurulu raporunu hazırlar.

Yönetim Kurulu, bütçe, bilanço, kâr ve zarar hesapları rapor ve bunlarla ilgili diğer dokümanları, Genel Kurulun tespit edilen toplantı tarihinden en az kırkbeş gün önce murakıplar heyetine tevdi eder.

Yukarıda sözü geçen belgeler ve murakabe heyeti raporu, Genel Kurul toplantısı için tespit edilen tarihten önceki otuz günlük süre içerisinde Genel Kurul üyelerinin tetkikine hazır olacak şekilde Şirket merkezinde bulundurulacaktır.

Sözü geçen belgelerin kopyaları ve murakabe heyetinin raporu, toplantı tarihinden otuz gün önce «Ulaştırma Bakanlığı - Ankara ve «Secretariat of Maritime Transport in Tripoli» adreslerine gönderilecektir.

Madde : 36

Bütün umumi masraflar ve aşağıda gösterilen diğer giderler çıkarıldıktan sonra şirketin net kârı, tevziye tabi tutulacaktır :

A) Kârın % 10'u, Şirketin ödenmiş sermayesinin % 50 (yüzde elli) sine varıncaya kadar Kanuni yedek akçe olarak ayrılacaktır. Herhangi bir nedenle yedek akçe bu miktarın altına düşerse, tamamlanması zorunludur.

B) Ödenmiş hisselerin kıymetinin en az % 5'i nispetinde hisse sahiplerine kâr olarak dağıtılmak üzere yeterli bir miktar çıkarılacaktır. Eğer herhangi bir yılın kârları böyle bir miktarda dağıtıma elvermezse, müteakip senesi kârından talep edilmeyecektir.

C) 1973 gün ve 12 sayılı Kanun gereğince, Şirket ile müstahdemleri arasında tevzi edilmek üzere kanunen öngörülen yüzdeler;

D) Yönetim Kurulunun teklifi üzerine, Genel Kurul, kârların bakiyesini ya hisse sahipleri arasında ilave meblağ olarak dağıtılmasına veya tamamının veya bir kısmının olağanüstü yedek akçe veya gider fonu olarak müteakip yıla aktarılmasına karar verir.

Her halükârda, yedek akçe miktarı Şirket sermayesinin kıymetini geçemez.

Madde : 37

Yedek akçeler, Şirket menfaatine olacak şekilde ve en iyi bir seçimle, Yönetim Kurulu kararı dairesinde yatırımda kullanılacaktır.

Madde : 38

Kârlar, Yönetim Kurulunun tespit edeceği yerde ve tarihte hisse sahiplerine ödenecektir. Tespit edilen ödeme tarihini takip eden beş yıl içerisinde alınmayan kârların talep hakkı kalkar ve bu kârlar Şirket hesabına geçer.

Madde : 39

Şirket fonları, Tripoli şehrinde Ticaret Bankalarından birinde Şirket adına açılacak bir hesapta muhafaza edilir. Bankadan para çekmeler Başkan, Genel Müdür ve Muhasebe Müdürü veya vekilleri tarafından imzalanmış çeklerle yapılır.

Madde : 40

Genel Kurul tarafından seçilen şirketin bir veya birkaç hesap kontrolörü bulunur. Kontrolörlerin ikramiyeleri, vazifeleri, salahiyetleri ve mesuliyetleri ilgili kanun hükümlerine göre Genel Kurulca tespit edilir.

BÖLÜM - VI

Murakabe Heyeti :

Madde : 41

Şirketin, herbiri iştirakçi devletlerden biri tarafından tayin edilmiş, hesap işlerinde ve mali sorunlarda tecrübe sahibi iki kişiden oluşan bir murakabe heyeti bulunacaktır. Genel Kurul, murakabe heyeti üyeleri ile aralarından seçilmiş Başkanın yıllık alacağı meblağı tespit eder.

Madde : 42

Murakıpların görev süresi üç yıldır ve tekrar seçilmeleri caizdir.

Madde : 43

Murakabe heyeti, Şirketin yönetimini kontrol eder. İş kifiyetini inceler ve kanuna göre Şirketin hesap defterlerinin kontrollünü yapar. Aynı zamanda, malzeme stoklarının uygunluğunu, Şirketin hesap kayıt ve defterlerine göre bütçe ve kâr ve zarar hesabını karşılaştırır. Ticaret Kanununun 574 nci maddesindeki esaslara göre Şirketin varlığının takdirini yapar.

Heyet Başkanı, bulduğu herhangi bir noksanlığı, hatayı veya farklılığı bildirir ve Başkan, heyetin tespit ettiği süre içerisinde hatayı düzeltmez, noksanlığı, gideremez, farklılığı kaldırmazsa, heyet keyfileti derhal Genel Kurula bildirir.

Murakıplar, Ticaret Kanunundaki ve bu konuya tabiki kabul diğer ilgili kanunlarda belirtilen bütün görevlerini yürütmeye yetkilidirler.

Madde : 44

Murakıplar heyeti, en az üç ayda bir toplanır. Toplantılarda tutulan zabıtlar özel bir sicile işlenir ve bu sicil toplantıya katılanlar tarafından imzalanır.

Heyet kararlarını ittifakla alır ve yazar ve karşı fikirde olan üye muhalefettinin sebeplerini gösterme hakkına sahiptir.

Madde : 45

Murakıplar, Yönetim Kurulu ve Genel Kurul toplantılarına katılırlar.

BÖLÜM - VII

Şirketin Feshi ve Tasfiyesi :

Madde : 46

İki iştirakçi devlet aksine karar vermedikleri takdirde, Şirket sermayesinin yarısı kaybedildiği takdirde süresinin bitiminden önce Şirket fesh olur.

Madde : 47

Şirketin süresinin hitama ermesi halinde veya tespit edilen süreden önce fesh olması halinde herbir iştirakçi devlet, kendisini temsil edecek bir veya birkaç tasfiye memuru tayin eder. Tasfiye metodu ve tasfiye memurlarının yetkilileri hakkında anlaşmaya varırlar. Şirketin varlığına tasfiye memurları el koyduktan sonra Yönetim Kurulu üyeleri artık mevcut değildir ve Genel Kurulun yetkileri, tasfiye süresince ve tasfiye tamamlanmaya kadar devam eder.

Yukarıda belirtilen şartlar dışında, fesih ve Şirketin tasfiyesi Ticaret Kanununa tabidir.

Son Hükümler :

Madde : 48

Bu anasözleşmede değinilen Kanun, Libya Kanunu manasını taşır.

Madde : 49

Bu anasözleşme, Kanun hükümleri dairesinde neşir ve ilan edilir.

Şirketin kurulması, tescili ve deklare edilmesi ile ilgili olarak yapılan masraflar, harcamalar, maaşlar ve diğer resmi giderler umumi masraflardan düşüldür.

Madde : 50

Yukarıda sekizinci maddede, Şirketin 40 000 000 Amerikan Doları olarak belirtilen itibari sermayesi, Şirketin kurulması için yapılan Anlaşmanın (Agreement) ikinci maddesi gereğince, yapılacak araştırma ve etüdün, iştirakçi devletlerce değerlendirilmesinin ışığı altında kesin şekilde tespit edilecektir.

TAHKİM HAKKINDA EK PROTOKOL

Madde : 1

Bu anlaşmanın tefsirinden ve yürütülmesinden çıkan ihtilafların öncelikle anlaşma yoluyla çözümlenmesi esastır. Anlaşma yolu ile çözümlenemediği takdirde, konu aşağıda belli edilen Tahkim Heyetine tevdi edilir. Bu heyet her iki tarafın ayrı ayrı tayin edeceği birer hakemden teşekkül eder. İki hakem anlaşmazlarsa, konu Türk - Libya Bakanlıklararası Karma Ekonomi Komitesine götürülür. Bu Komitede de anlaşma olmazsa ihtilaf konusu, uluslararası tecrübeli, tarafsız bir kuruluşa götürülecektir.

Madde : 2

Taraflardan herhangi birinin, tayin ettiği hakemin isim, adres ve mesleği ile ihtilaf konusunu belirterek yapacağı müracaat üzerine diğer taraf, böyle bir ihbarı aldığı tarihten en geç 30 gün içerisinde kendi hakemini tayin ile adı, adresini ve mesleğini karşı tarafa bildirmek suretiyle gereken tebligatta bulunacaklardır. Tebligat diğer tarafa imza karşılığında elden teslim edilmek suretiyle veya o devletin merkezindeki kendi elçiliğine gönderilmesi ve bu elçilik tarafından da iadeli taahhütlü mektupla yapılır.

Madde : 3

Karar verilmeden önce hakemlerden birisinin ölümü veya istifa etmesi veya tayinini reddetmesi yahut da işi yapmaktan aciz olduğunun anlaşılması halinde, daha önce tayinde takip edilen usulde bu hakemi seçen tarafça yeni hakem atanır.

Madde : 4

Hakem Heyetinin toplantı yeri, tarihi ve usul şartları ile tahkim masrafları bu Heyetçe tespit edilir.

Madde : 5

İki hakemin verecekleri kararlar kesin ve nihai olup, anlaşmazlığın iki tarafını bağlar ve bu kararlara itiraz ve temyiz kabil değildir.

Madde : 6

Hakem Heyeti, aldıkları kararda, bu kararın icrası için bir zaman tespit etmek zorundadırlar. Bu müddet içerisinde herhangi bir taraf kararın hükümlerini yerine getirmezse Anlaşmayı ihlal etmiş sayılır ve bu takdirde taraflar haklarını muhafaza etmek için münasip gördükleri tedbirleri almakta serbest olurlar. Hakem Heyeti kararını açıklamak ve icraya davet yetkisine haiz olup, bu hakkını ilgilinin istediği zaman kullanması gereklidir.

Madde : 7

Bu Ek Protokolün yürürlüğe girmesi, Anlaşmanın tasdik edilmesi ve yürürlüğe girmesi ile aynı zamanda olur.

PROTOKOL : II

MADDE 1. — Bu anlaşmanın tefsirinden ve yürütülmesinden çıkan ihtilafların öncelikle anlaşma yoluyla çözümlenmesi esastır. Anlaşma yolu ile çözümlenemediği takdirde konu aşağıda belli edilen tahkim heyetine tevdi edilir. Bu heyet her iki tarafın ayrı ayrı tayin edeceği birer hakemden teşekkül eder. İki hakem anlaşamazlarsa konu Türk - Libya Bakanlıklararası Karma Ekonomi Komitesine götürülür. Bu komitede de anlaşma olamazsa ihtilaf konusu uluslararası tecrübeli tarafsız bir kuruluşa götürülecektir.

MADDE 2. — Tanraflardan herhangi birinin, tayin ettiği hakemin isim, adres ve mesleği ile ihtilaf konusunu belirterek yapacağı müracaat üzerine diğer taraf, böyle bir ihbarı aldığı tarihten en geç 30 gün içerisinde kendi hakemini tayin ile adı, adresini ve mesleğini karşı tarafa bildirmek suretiyle gereken tebligatta bulunacaklardır. Tebligat diğer tarafa imza karşılığında elden teslim suretiyle veya o devletin merkezindeki kendi elçiliğine gönderilmesi ve bu elçilik tarafından da iadeli taahhütlü mektupla yapılır.

MADDE 3. — Karar verilmeden önce hakemlerden birisinin ölümü veya istifa etmesi veya tayinini reddetmesi yahut da işi yapmaktan aciz olduğunun anlaşılması halinde daha önce tayinde takip edilen usulde bu hakemi seçen tarafça yeni hakem atanır.

MADDE 4. — Hakem heyetinin toplantı yeri, tarihi ve usul şartları ile tahkim masrafları bu heyetce tespit edilir.

MADDE 5. — İki hakemin verecekleri kararlar kesin ve nihai olup anlaşmazlığın iki tarafını bağlar ve bu kararlara itiraz ve temyiz kabil değildir.

MADDE 6. — Hakem heyeti aldıkları kararda bu kararın icrası için bir zaman tespit etmek zorundadırlar. Bu müddet içerisinde herhangi bir taraf kararın hükümlerini yerine getirmezlerse anlaşmayı ihlal etmiş sayılır ve bu takdirde taraflar haklarını muhafaza etmek için münasip gördükleri tedbirleri almakta serbest olurlar. Hakem heyeti kararını açıklamak ve icraya davet yetkisine haiz olup bu hakkını ilgilinin istediği zaman kullanması gereklidir.

MADDE 7. — Bu ek protokolün yürürlüğe girmesi, anlaşmanın tasdik edilmesi ve yürürlüğe girmesi ile aynı zamanda olur.